& quis absolvere ab excommunicatione valeat, ad num. 152.
153 *Supplementa Auctoris subnectuntur*, ad num. 157.
158 *Novæ additiones ex aliena manu*, ad num. 164.

Rei debent recipi in locis sacris, ad quæ confugiunt, 1
nec possunt inde repelli, aut excludi: *Communis arg. l.* 2. *&* 3. *& l.* Præsenti 6. *Cod. de his, qui ad ecclesias con-*

munitas, omnibus regnis Catholicæ Majestatis, de cujus observantia, ambiguitas nulla jam videtur adesse, ut-

„extractionem secularis illico exequendam à ministris po„testatis ecclesiasticæ, quatenus in promptu sint, alio„quin à ministris brachii secularis, semper tamen, & „in quocumque casu cum præsentia, ac interventu per„sonæ ecclesiasticæ.

„Idque totum in præsentibus rerum circumstantiis „præscribendum esse censuimus ad unicum dumtaxat fi„nem, & effectum, vitandi scilicet inordinationes in ac„tu extractionis ab ecclesia, seu alio loco religioso, at„que ut cultus, & decor Domini locis sacris, & sanctis, „licèt privilegio localis immunitatis non ampliùs sufful„tis, quoad fieri potest, imposterum quoque servetur.

„Ceterum quoad ecclesiam, seu ecclesias, locum, seu „loca, quæ, ut præfertur, ab Ordinariis pro immunibus „assignata, & publicata erunt, sancimus, & mandamus, „ut dispositiones sacrorum canonum, & apostolicarum „constitutionum exactè observentur, ita ut intemerata, „ac libera sint à quacumque attentatorum specie, neque „ii, qui in illis se receperunt, & ad ea confugerunt ex„trahi inde possint, nisi in casibus à jure permissis, di„ligenterque servatis, circa modum extrahendi, regulis „ab eisdem sacris canonibus, & constitutionibus apos„tolicis præscriptis.

„Præclaræ insuper, ac singulari pietati ipsius Caro„li Regis ejusque successorum pro præcipuo Apostoli„ci nostri ministerio debito, majori quo possumus, pa„terni cordis affectu in Domino commendantes, ut spe„ciali protectione decus aliarum reliquarum ecclesiarum, „ac omnium aliorum locorum sacrorum, sanctorum, & „religiosorum asserere, & tueri velint, ac curent, nec „quidquam à propriis ministris justitiæ, sive à quocum„que alio eorum subdito in ecclesiarum, & locorum hu„jusmodi dedecus, atque injuriam peragatur, quod sanè „absque superni numinis offensione, absque piissimi eo„rum animi, & propriæ rectæ conscientiæ dolore, & „absque christianorum populorum admiratione, & scan„dalo minimè potest evenire.

„Decernentes easdem præsentes literas, & in eis „contenta quæcumque semper ac perpetuò firma, vali„da, & efficacia existere, & fore, suosque plena„rios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab „omnibus, & singulis ad quos spectat, & pro tem„pore quandocumque spectabit plenissimè suffragari; „sicque & non aliter in præmissis per quoscumque ju„dices ordinarios, & delegatos etiam causarum Pa„latii Apostolici Auditores, ac sanctæ romanæ eccle„siæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Aposto„licæ sedis Nuntios aliosve quoslibet quacumque præ„eminentia, & potestate fungentes, & functuros, su„blata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, „& interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & „definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super „his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno„ranter contigerit attentari: non obstantibus præmissis, „aliisque apostolicis, ac universalibus, provincia„libus Conciliis, editis, vel edendis generalibus, vel „specialibus constitutionibus, & ordinationibus, nec„non etiam juramento, confirmatione apostolica, vel „quavis firmitate alia roboratis statutis, & consue„dinibus etiam immemorabilibus, ac quorumcumque „prædecessorum nostrorum literis, privilegiis, indul„tis, facultatibusque quibuscumque personis, sub qui„buscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum „quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque „efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, ir„ritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, scientia, „& potestatis plenitudine similibus etiam consistoriali„ter, vel aliàs quomodolibet in contrarium quomodoli„bet concessis, approbatis, & innovatis.

„Qui-

y sin conocimiento alguno de causa, estén obligados á permitir la extraccion del secular, que inmediatamente se ha de executar por los ministros del tribunal eclesiástico, si se hallaren prontos; y si no por los ministros del brazo seglar; pero siempre, y en qualquiera caso, con presencia, é intervencion de persona eclesiástica.

18 Todo esto hemos juzgado que se debe establecer en las presentes circunstancias, solo para el unico fin, y efecto de evitar desordenes en el acto de extraer de iglesia, ó de otro lugar religioso; y para que el culto, y honra de Dios, quanto sea posible, se guarde tambien en lo sucesivo en los lugares sagrados, y santos, aunque no gocen ya de aqui adelante del privilegio de inmunidad local.

19 Pero en quanto á la iglesia, ó iglesias, lugar, ó lugares, que segun queda dicho, señalaren los Ordinarios, y serán publicadas por inmunes, ordenamos, y mandamos que se observen exactamente las disposiciones de los sagrados canones, y de las constituciones apostolicas; de suerte que sean invioladas, y libres de qualesquiera especie de atentado, y los que se acogieren, y refugiaren á ellas no podrán ser extraidos de alli, sino en los casos permitidos por derecho, y siendo diligentemente observadas en el modo de extraerlos las reglas prescriptas por los mismos sagrados canones y constituciones apostolicas.

20 Por la especial obligacion de nuestro apostolico ministerio con el mayor afecto que podemos de nuestro corazon paternal, encargamos en el Señor á la insigne y singular piedad del mismo Rey Carlos, y de sus sucesores, que se dignen, y cuiden de conservar, y sostener con especial proteccion el decoro de las demas iglesias, y de todos los otros lugares sagrados, santos, y religiosos, y que por sus ministros de Justicia, ó por qualquier otro vasallo suyo, no se execute cosa alguna en menosprecio é injuria de estas iglesias, y lugares; lo qual ciertamente de ningun modo puede acaecer sin ofensa del Altisimo, sin dolor de su piadosisimo animo, y de su recta conciencia, y sin admiracion, y escandalo de los pueblos christianos.

21 Determinando que estas presentes letras, y todas las cosas en ellas contenidas, siempre, y perpetuamente sean firmes, validas, y eficaces, y que surtan su pleno, y entero efecto, y que plenisimamente sufraguen á todos, y á cada uno de aquellos á quienes toca, y en adelante en qualquiera tiempo tocáre; y que de este modo, y no de otro en las cosas arriba expresadas, se deba juzgar, y determinar por qualesquiera Jueces Ordinarios, y Delegados, aunque sean los Auditores de la causas del palacio apostolico, ó Cardenales de la Santa Iglesia Romana, Legados á Latere, y Nuncios de la Sede Apostolica, y otros qualesquiera de qualquiera preeminencia, y potestad que gocen, ó hubieren de gozar, y quitandoles á todos, y á cada uno de ellos qualquiera facultad, y autoridad de juzgar, é interpretar de otro modo: y declaramos irrito, y de ningun valor, si en estas cosas por alguno, con qualquiera autoridad, advertidamente, ó por ignorancia se intentare algo de otra manera; no obstando las constituciones susodichas, y otras disposiciones apostolicas, ni las generales, ó especiales publicadas, ó que en adelante se publicaren en concilios generales, ó provinciales, ni tampoco los estatutos corroborados con juramento, confirmacion apostolica, ó qualquiera otra firmeza, ni aun las costumbres inmemoriales, ni las letras, privilegios, indultos, y facultades de qualesquiera predecesores nuestros, conducidas á favor de qualesquiera personas, con qualesquiera tenor, y forma de palabras, y con qualesquiera clausulas aun derogatorias, y otras mas eficaces que las eficacisimas, y nunca usadas, é irritantes; ni otros semejantes decretos concedidos, aprobados, é innovados de qualquiera modo en contrario, motu proprio, de cierta ciencia y plenitud de potestad, y aunque hayan sido

confugiunt, ibi: *Ex his* (Religiosis) *locis, eorumque finibus nullos expelli, aut aliquando ejici patimur*; *c.* Reum 9. *caus.* 17. *quæst.* 4. ubi statuitur, *ut Rectores ecclesiarum pacem, & vitam, & membra ejus* (Rei nempe) *obtinere studeant*, & concordat *c.* Inter alia 6. *de immunitate ecclesiar.* ibi: *Rectores ecclesiarum sibi obtinere debent membra, & vitam*, scilicet confugiti ad ecclesiam. Rei confugiti nequeunt à loco sacro, seu immuni per vim extra-

utpotè sic præceptum, ordineque circulari, sub advertentiis in eo contentis, præscriptum. (13)

„Quibus omnibus, & singulis etiamsi de illis, eo„rumque totis tenoribus specialis, specifica, expres„sa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem „per clausulas generales idem importantes mentio, seu „quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia ex„quisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmo„di, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & „forma in illis tradita observata exprimerentur, & inse„rerentur, præsentibus pro plenè, & sufficienter ex„pressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore per „mansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat „specialiter, & expressè derogamus ceterisque contrariis „quibuscumque.

„Volumus autem, aut earumdem præsentium litera„rum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu „alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ „in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, easdem „prorsus fides ubique locorum in judicio, & extra illud „adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si fo„rent exhibitæ, vel ostensæ.

„Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem „sub annulo Piscatoris die XII. Septembris MDCCLXXII, „pontificatus nostri anno quarto. A. Card. Nigronus. „Locus ✠ Sigilli."

do dados consistorialmente, ó en otra qualquiera forma.

22 Todos, y cada uno de los quales, aunque de ellos, y de todo su tenor se hubiera de hacer especial, especifica, expresa, é individual mencion, palabra por palabra, y no por clausulas generales equivalentes, ó de que se hubiera de hacer qualquiera otra expresion, ó guardar para esto alguna particularisima forma: teniendo en las presentes sus contextos por plena, y suficientemente expresados, é insertos, como si se expresaren, ó insertaren palabra por palabra, sin omitir cosa alguna, y por observada la forma mandada en ellos, debiendo quedar en lo demás en su fuerza, y vigor, pues solo por esta vez especial, y expresamente los derogamos para el efecto de lo susodicho, y otras qualesquier cosas en contrario.

23 Y queremos que á los traslados de estas presentes letras, ó exemplares, aunque sean impresos, firmados de mano de Notario público, y sellados con el sello de persona constituida en dignidad eclesiástica, se les dé enteramente en qualquier lugar, asi en juicio como fuera de él, la misma fé que se daria á las presentes si fueran exhibidas, ó mostradas. Dado en Roma en Santa Maria la Mayor, con el Sello del Pescador, el dia 12 de Septiembre de 1772, año quarto de nuestro Pontificado. A. Cardenal Nigroni. Lugar ✠ del Sello.

(13) *Reg. Sched.* 14. *Januar.* 1773. *Ibi*: Sabed, que noticioso de que muchos reos lograban la impunidad de sus delitos por la facilidad que tienen de refugiarse á los lugares de asilo, por el gran numero que de ellos hay en estos reynos; considerando el grave perjuicio que de ello se seguia á la quietud, y seguridad pública, encargué al mi Consejo tratase este punto, y me consultase lo que le pareciese sobre el metodo, y reglas que convendria establecer en razon de dichos asilos. Y habiendose examinado en él este asunto, despues de haber tomado varios informes de mis tribunales, con vista de lo expuesto por mis tres Fiscales, en consulta de veinte y siete de Marzo del año proximo pasado, me hizo presente el Consejo su parecer, y enterado de todo tuve á bien encargar à mi Ministro en la Corte de Roma, solicitase de la Santa Sede la minoracion de asilos: y en su consequencia ha expedido en doce de Septiembre del año proximo, nuestro muy Santo Padre Clemente XIV. el Breve, de que se os remite copia impresa, y autorizada; por el qual comete á los Ordinarios diocesanos de estos mis reynos, y de las Indias, condescendiendo con mis instancias, la reduccion de los asilos, á uno, ó dos, segun la calidad de los pueblos: y habiendo remitido el referido Breve original al mi Consejo, para que dispusiese su publicacion, visto en él, con lo expuesto nuevamente por mis tres Fiscales, acordó expedir, para que llegue á noticia de todos, y tenga el debido efecto, la reduccion de lugares inmunes, y asignacion de los que deben ser en adelante asignados por tales, esta mi real cedula: Por la qual encargo á los muy Reverendos Arzobispos, Reverendos Obispos, y á los Cabildos de las iglesias metropolitanas, y catedrales en Sede-vacante, sus Visitadores, ó Vicarios, á los demás Ordinarios eclesiásticos que exerzan jurisdicion, y á los Superiores, ó Prelados de las Ordenes Regulares, Parrocos, y demás personas eclesiásticas, vean el Breve de su Santidad concurriendo por su parte cada uno en lo que le toca, á que tenga el debido cumplimiento la referida reduccion, y asignacion de asilos con lo demás que corresponda. Y mando á todos los Jueces, y Justicias de estos mis reynos, y demás á quienes toque, vean, guarden, y cumplan, y hagan guardar, y cumplir igualmente el contenido de esta mi real cedula; cuidando de conservar la armonía que debe versar entre unos y otros; distinguiendo cada autoridad lo que le pertenece, sin confusion, ni afectacion, dando para la execucion de todo las ordenes, y providencias que se requieran, y noticia al mi Consejo de lo que se adelantare en este importante asunto: de forma que en el preciso termino del año, que previene el citado Breve de nuestro muy Santo Padre se execute la asignacion, y reducion de asilos, y se haga constar al público para su gobierno, é inteligencia. Que asi es mi voluntad. *Ord. Circul.* 28. *ejud.* Deseando la soberana justificacion del Rey contener la frequencia de los delitos, y excesos que se cometen en ofensa de la quietud pública, y tranquilidad de los vasallos, por la facilidad con que los reos, y malhechores se libertan de la Justicia tomando asilo en qualquier lugar sagrado; se ha servido, á consulta del Consejo, recurrir á la Santa Sede por mano del Señor Don Josef Moñino, su Ministro en aquella Corte, con solicitud de reducir en todos sus dominios el numero de los asilos, á imitacion de lo que se observa en el reyno de Valencia. Y habiendo condescendido la Santidad de Clemente XIV. con la súplica de S. M. tuvo á bien mandar expedir su Breve con fecha de 12 de Septiembre del año proximo pasado, de que es copia la adjunta, que remito á V. con la real cedula despachada para su observancia, á fin de que V. disponga su cumplimiento en la parte que le toca, para que tenga efecto dicha reduccion, como lo espera el Consejo del zelo público de V. 2. Al mismo tiempo ha resuelto este supremo tribunal, se insinúe á V. y á los demás Prelados diocesanos el inconveniente que resultará de que se señalen por asilos las iglesias cercanas á las carceles, las Conventuales de Regulares, y otras con viviendas, y cercas contiguas á las mismas; porque se ofrecerán muchas disputas en razon de las oficinas que deben gozar de la inmunidad del asilo, perjudicando los refugiados la tranquilidad de las mismas Comunidades, y haciendose mas facil á los reos la huida. 3. Que del señalamiento de templos inmunes que hiciere V. forme una lista autorizada, y señalada, embiandola por triplicada al Consejo, para los usos que tiene acordados. 4. Que V. haga constar por edicto fixado en la puerta del templo, ó templos, qual debe gozar del derecho, ó asilo de inmunidad local, encargando V. á los parrocos de su diocesi pasen á la Justicia ordinaria del pueblo testimonio de la iglesia, ó iglesias señaladas en aquel lugar, ó jurisdiccion, para que se conserve en la Es-

trahi, nisi commiserint aliquod crimen exceptum: *Commu-*
nis, textu expresso *in cap.* Definivit 35. *caus.* 17. *q.* 4. ibi:
Nullus audeat confugientes ad ecclesiam, & residentes inde
abstrahere; *& cit. cap.* Inter alia 6. *de immunit. ecclesiar.*
ibi: *Quantumque gravia maleficia perpetraverit* (nisi sint
de exceptis) *non est violenter de ecclesia extrahendus*, &
concordat *l.* 2. *cod. de his, qui ad ecclesias confugiunt*, ibi:
Sancimus, nemini licere ad sacros. ecclesias confugientes ab-
ducere.
3 Neque possunt rei confugiti capi, & extrahi ab ec-
clesiis de eorum consensu, Sacr. Congr. Immunit. *in Ca-*
jacen. 20. *Nov.* 1640. *lib.* 3. *decr. Paul. pag.* 143. quia
non obstante illorum consensu, & expressa renuntiatio-
ne privilegio immunitatis, adhuc violaretur ecclesiæ im-
munitas, cum tale privilegium concessum sit potius ec-
clesiæ, quam personæ; *leg.* Præsenti 6. *Cod. de his, qui*
ad ecclesias confugiunt, *c.* Reum 9. *cap.* Fratres 10. *&*
cap. Definivit 35. *caus.* 17. *q.* 4. & privilegio ecclesiæ,
seu locali persona nequeat renuntiare; *arg. c.* Contingit
36. *de sententia excomm.* ubi statuitur quod excommu-
nicatus sit, qui in clericum etiam volentem, & consen-
tientem manus injecerit violentas, & clericus, qui se
sponte subjecerit, excommunicetur, cum clericus renun-
tiare non possit privilegio clericali, utpote non tam ob
favorem personæ, quam totius status clericalis introduc-
to, ibi: *Cum ille canon non tam in favorem clerici or-*
dinati, quam in favorem ordinis clericalis fuerit promul-
gatus, (A sensu contrario idem disponit *lex* 3. *t.* 9. *p.* 1.)
& generale sit, ut privilegio in favorem duorum con-
cesso alter altero invito renuntiare non possit, *cap.* Ad
apostolicam 16. *de Regularibus*, & ibi glossa commu-
niter recepta, *in verb.* Monasterii, Fagnan. *in cit. c.* In-
ter alia 6. *de immunitate n.* 87. *& seq.* Pignatell. *tom.* 6.
consult. 2. *n.* 29. Farinacius *in append. de immun. cap.* 19.
num. 304. cum aliis ibi citatis, Reiffenstuel *l.* 3. *decr.*
4 *tit.* 49. *n.* 161. & alii apud ipsum. Possunt tamen rei con-
fugiti sponte ab ecclesia exire, ac permittere, ut egressi
capiantur, quia tunc non violatur immunitas, cum nec
ipsis, nec ecclesiæ fiat injuria; non ipsis, quia volenti-
bus non fit injuria: *leg.* Cum donationis *cod. de transac-*
tionibus, *& regula* 17. *Juris in* 6. (Ad rem *vid. lit.* D
pag. 92. *n.* 58. 108. *n.* 25. *& leg.* 27. *tit.* 5. *p.* 5.) non
ecclesiæ, quia in tali casu nec capiuntur in ipsa, nec ab
ipsa violenter extrahuntur, sed prius rei ab ipsa sponte
recedunt, unde ecclesiæ nulla fit injuria, *arg. l.* Quod
factum *ff. de pactis.* Gulielm. de Monte Laudum. & post
eum Vitalin. *in Clement.* 1. *n.* 85. *de pœnit. & remiss.*
Fagnan. *l. c. n.* 99. Pignatell. *l. c. n.* 29. Farinac. *l. cit.*
n. 306. Reiffenstuel *l. c. n.* 161. & alii.
5 Rei confugiti quandiu in loco sacro existunt, non
possunt per sententiam aliquam condemnari ad mortem,
aut aliam pœnam corporalem; *c.* Reum 9. *c.* Id consti-
tuimus 36. *caus.* 17. *q.* 4. *c.* Inter alia 6. *de immunit.*
ibi: *Nec inde damnari debet ad mortem, nec ad pœnam*;
quæ verba Fagnan. *ibid. num.* 12. adductis variis cano-
nibus dicit non posse intelligi de executione ipsius sen-
tentiæ, sed esse intelligenda de ipsius sententiæ prola-
tione, seu condemnatione, ut innuit *verb.* Damnari. Et
dicit, Judices seculares in perniciem animarum suarum
proferre sententias capitales, vel corporis afflictivas in
confugientes ad ecclesias, & ibi commorantes; Abbas *in*
cit. cap. Inter alia *num.* 3. Hostiens. *ibid. n.* 1. Joan.
Andr. *ibid. num.* 3. Innocent. *ibid. in verb.* Ad pœnam,
Silvester *verb.* Immunitas 3. *q.* 4. Layman. *l.* 4. *tract.* 9.
cap. 3. *n.* 13. Pirhing. *lib.* 3. *decret. tit.* 49. *numer.* 47.
6 Reiffenstuel *ibid. num.* 166. & alii. Notant tamen Hau-
noldus *tom.* 6. *tract.* 1. *num.* 249. Castropalao *part.* 2.
tract. 11. *disputat. unic. punct.* 11. *n.* 11. Julius Clar.
in append. de immunitate cap. 19. & alii, huic juri in
pluribus locis derogatum esse consuetudine contraria, vi
cujus rei ad loca sacra confugientes à Judice citantur, &
non comparentes condemnantur pœna juris ordinaria,
quamvis sententia executioni mandari non possit, nisi rei
sponte exeant, aut aliàs extra loca sacra deprehendantur.
Et à Fagnan. *loc. cit. sub num.* 15. advertitur. "Sacram
"Congregationem immunitatis in causa Mantuana 10.
"Septembris 1629. censuisse, Judicem etiam laicum pos-
"se procedere contra confugientem ad locum immunem
"prout juris in contumacia, & in Januensi die 9. Octo-
"bris 1629. Nicolaum de Valle restituendum eccle-
"siæ, sed Judicem laicum posse contra illum ad pœnam
"exilii, & ad alias in contumaciam procedere."
Rei confugiti licet quandiu existunt in loco sacro, 7
damnari non possint pœna mortis, vel alia corporali,
possunt tamen puniri alia pœna, videlicet pecuniaria;
Communis ac certa, *arg. cap.* Reum 9. *cap.* Id consti-
tuimus 36. *caus.* 17. *q.* 4. *& c.* Inter alia 6. *de immun.*
ibi: "Super hoc tamen quod inique gessit, est aliàs le-
"gitime puniendus." Immo si per sua crimina alios dam- 8
nificarunt, non solum possunt, sed & debent compelli
ad eis satisfaciendum per pecuniam, aut alia bona tem-
poralia, si quæ habent; *arg. cit cap.* Reum, ibi: "Ta-
"men legitime componat, quod inique fecit:" compone-
re autem pro damno dato est pecunialiter satisfacere, ut
Archidiaconus *in cit. cap.* Reum. *num.* 3. & Fagnan. *in*
cit. cap. Inter alia, *num.* 17. *& cit. cap.* Id constitui-
mus, ibi: "Ei, qui fuerit criminosus (id est obnoxius, ut
"explicat glossa ibidem) de satisfactione conveniat." Et
ideo, non obstante quod ipsi existant in loco sacro, ad-
huc ex communi praxi licite fit executio in eorum bonis.
Rei confugiti nequeunt in loco sacro carcerari, nec 9
vinculis constringi; *arg. l.* Præsenti, *cod. de his, qui ad*
ecclesias confugiunt, ibi: "Non patimur.... in ecclesiis
"quempiam detineri, atque constringi;" *& cap.* Defini-
vit 35. *caus.* 17. *q.* 4. communis cum Farinacio *loc. cit.*
num. 297. Reiffenst. *loc. cit. num.* 171. Pignatell. *tom.* 6.
consult. 4. *num.* 93. ubi refert sic decrevisse Sacram Con-
gregationem his verbis: "Confugientes non possunt re- 10
tineri in ecclesia in compedibus, aut ligari: in Cosen-
tina 11. Junii 1627." Immo neque possunt in loco sa-
cro custodiri, & tam custodes, quam apponentes compe-
des, & manicas ferreas confugitis in locis immunibus in-
cidunt in censuras, & ad hoc dantur hic varia decreta
Sacræ Congregationis Immunitatis, prout referuntur à D.
Riccio *in sua Synopsi verb.* Custodes. (*Lex* 2. *&* 3. *tit.* 11.
p. 1. *pene in totum consonat*; *id est lex* 15. *tit.* 10. *lib.* 3.
For. Reg.)
Custodiæ confugientibus ad locum immunem sunt re- 11
movendæ, cum non permittantur, & sint contra liberta-
tem ecclesiasticam; Sacr. Congr. Immunit. *in Aquinaten.*
20. *Augusti* 1635. *l.* 2. *decr. Paul. p.* 230. Neapolitana
22. *Junii* 1627. *l.* 1. *decr. Paul. pag.* 54. *Regien.* 6. *Ju-*
lii 1680. *l.* 2. *decr. Altov. p.* 2007.
Episcopus curet, etiam juris remediis amoveri custo- 12
dias, seu obsides confugitorum ad ecclesiam: Reatina 5.
Junii 1694. *l.* 1. *decr. Valleman. pag.* 127.
Monetur Episcopus non esse bonam praxim appone- 13
re custodias modo, & forma quibus ab eo appositæ fue
runt, nempe duorum militum die, & quatuor de noc-
te: Anconitana 24. *Martii* 1637. *l.* 3. *decr. Pauluc. p.* 27.
Monetur Archiepiscopus, ut amoveat custodes, seu 14
suos cursores ab ecclesia, in qua degunt confugiti: Sa-
lernitana 23. *Augusti* 1666. *l.* 1. *decr. Altoviti p.* 147.
Custodias appositas loco immuni, in quo restituti 15
fuere Hebræi violenter extracti, vicarius generalis curet
auctoritate sua ordinaria removeri: *in nullius Guastallæ*
10. *Feb.* 1680. *l.* 2. *decr. Altoviti pag.* 194. Custodiæ is- 16
tæ etiamsi remotæ, sunt prohibendæ: *Isolana* 14. *Febr.*
1634. *l.* 2. *decr. Paul. pag.* 184.
Apponentes custodias loco immuni incidunt in cen- 17
suras comminatas contra violatores immunitatis ecclesias-
ticæ, & indigent absolutione; Apruntina *in Oct.* 1647.
l.

Escribania de Ayuntamiento, poniendo una copia auten-
tica de él en los libros capitulares. Todo lo qual partici-
po á V. de Orden del Consejo, para que enterado de ello,
disponga su cumplimiento en lo que le corresponda;
y del recibo de esta, y de los citados exemplares, se ser-
virá darme aviso para pasarlo á su superior noticia.
Dios guarde á V. muchos años. Madrid y Enero 28.
de 1773.

18 *l.* 3. *decr. Paul. p.* 156. Custodes refugiatorum absolvun-
tur in forma ecclesiæ, impositis gravibus pœnis saluta-
ribus: Soanen. 22. *Maij.* 1694. *l.* 1. *decr. Vallem. p.* 122.
Hieracen. 29. *Aug.* 1700. *lib.* 2. *decr. Vallem. pag.* 309.
19 Semotis prius custodiis per regios datur facultas Ar-
chiepiscopo extrahendi clericum, processum conficien-
di super ejus delictis: Consentina 19. *Apr.* 1644. *l.* 3.
decret. Paul. pag. 224.
20 Apponentes compedes, ac manicas ferreas confugi-
tis in locis immunibus incidunt in censuras: Catacen. 25.
21 *Sept.* 1653. *lib.* 5. *decr. Paul. pag.* 21. Contraponentes
compedes, & manicas ferreas, ac custodientes confugi-
tos in ecclesia, Episcopus conficiat processum: Capua-
na 12. *Aug.* 1659. *lib. decr. Rocci pag.* 20.
22 Archiepiscopus omnino removeri curet custodiam
ab ecclesia & conventu, & liberari confugitum à com-
pedibus, & manicis ferreis: Rossanen. 1. *Sept.* 1671.
lib. 1. *decret. Altov. pag.* 195.
23 Injungitur Episcopo, ut curet confugitos ad eccle-
siam liberari à manicis ferreis, & compedibus, & amo-
veri custodiam; & si adsint indicia de delictis exceptis
in Bulla, extrahat, & retineat dictos confugitos, necnon
conficiat processum: Materan. 1. *Septembr.* 1674. *l.* 1.
deret. Alt. pag. 988. Puteolana 17. *Decemb.* 1676. *dict.*
l. pag. 118.
24 Appositio compedum, & manicarum ferrearum con-
fugitis in ecclesiis, & aliis locis immunibus de ordine
Archiepiscopi est improbata: Noapolitana 20. *Januarii*
1654. *l.* 5. *decr. Paul. pag.* 31. Caven. 8. *Febr.* 1639.
l. 3. *decr. Paul. pag.* 85.
25 Declarantur excommunicati ex causa custodiæ Ba-
roncelli in ecclesia custodientes reos ad illam confugien-
tes: *in Amerina* 4. *Decembris* 1629. *ex* Sacr. Congr. Im-
mun. ut refert Pignatell. *t.* 6. *consult.* 4. *num.* 17. (*Vid.*
proxime ubi *in leg.* 2. exponitur, ecclesiæ ambitum at-
que cœmeterii circumire non debere.)
26 Potest tamen à curia seculari poni custodia extra lo-
cum sacrum ad præcavendum, ne libere rei confugiti
effugiant, vel ut si extra fines ecclesiæ, seu loci immu-
nis exierint, facilius capi, & puniri valeant, quia per
talem custodiam nulla penitus vis, aut injuria infertur
loco sacro, & ipsis reis confugitis, cum uti supponitur,
& debetur ex mox dicendis numero sequenti, liber per-
mittatur accessus deferentibus necessaria victui, & ves-
titui ipsis reis confugitis; & solum in loco non sacro po-
nantur custodes, ut si ipsi rei confugiti sponte exeant
ab ecclesia, seu loco immuni, ibi capiantur, ubi jure
capi possunt: Farinacius *in appendice de immunitate*
cap. 19. *n.* 299. Haunoldus *tom.* 6. *tract.* 1. *n.* 245. Cas-
tropalao *tract.* 11. *disp. unic. punct.* 11. *num.* 6. Suarez
l. 3. *de reverent. debit. locis sacris cap.* 12. *num.* 4. Felix
Potestas *tom.* 1. *part.* 2. *num.* 688. Pirhing. *l.* 3. *decret.*
tit. 49. *num.* 48. Reiffenstuel *ibid. num.* 173. Bonacina
tom. 2. *disput.* 3. *quæst.* 7. *punct.* 3. citans Mar. Ital. *de*
immunitate lib. 1. *cap.* 6. §. 2. *num.* 52. Layman. *lib.* 4.
tract. 9. *cap.* 3. *num.* 13. & alii passim.
27 Nemo potest impedire, seu prohibere, quo minus
victus, & vestitus, aliaque necessaria ad victum defe-
rantur reis confugitis, textu expresso *in leg.* Præsenti 6.
cod. de his, qui ad ecclesias confugiunt, ibi: *Nec patimur*
in ipsis ecclesis reverendis ita quemquam detineri, atque
constringi, ut ei aliquid victualium rerum, aut vestis
negetur, aut requies. (*Lex supradicta* 2. *idem asserit cum*
15.) Et ratio est, quia esset aperta coactio, qua rei con-
fugiti, vel ad exeundum, vel in ecclesia moriendum
28 pellerentur: ita *communis Doctorum.* Neque rei confugi-
ti impediri possunt, quominus naturam etiam extra lo-
cum asyli (si reverentia loci id exigat) exonerare possint:
cap. Definivit 33. *caus.* 17. *q.* 4. ubi propterea triginta
passus in circuitu ecclesiæ conceduntur, *qualiter ad re-*
quisitæ naturæ usum debitis exeant locis, *& nullo te-*
neantur eventu necessitudinis, qui Dominicis se defen-
dendos commiserint claustris, ut præcisis verbis ibidem
dicitur. Unde qui necessitatis naturæ causa ad se exone-
randum egreditur à loco sacro propter ei debitam, &
aliunde non salvabilem reverentiam, nequit capi à curia
seculari: Haunoldus *tom.* 6. *tract.* 1. *num.* 238. *&* 274.
cum pluribus ibi citatis: Reiffenstuel *loc. cit. num.* 159.
& alii passim.
Rei confugiti, si aliunde non habeant unde susten- 29
tentur, debent de bonis ecclesiæ, seu loci sacri, susten-
tari: *arg. l.* Præsenti 6. *eod. de his, qui ad ecclesias con-*
fugiunt; *cap.* Aurum 69. *caus.* 12. *q.* 2. ibi: *Aurum ec-*
clesia habet, non ut servet, sed ut eroget in necessitati-
bus. Et ratio est, quia tenentur Rectores ecclesiarum,
quicumque sint etiam regulares, conservare reorum con-
fugitorum vitam: *cap.* Reum 9. *caus.* 17. *quæst.* 3. *cap.*
Inter alia 6. *de immunitat.* Tum quia confugitis non pro-
desset jus asyli, cum aliàs indirecte cogerentur ad exeun-
dum, & curiæ seculari se tradendum, aut fame mo-
riendum: sic glossa communiter recepta *in cit. cap.* De-
finivit 35. *caus.* 17. *q.* 4. *verb.* Defendantur::: Abbas *in*
cit. cap. Inter alia, *de immunitate num.* 28. Silvest. *verb.*
Immunitas 3. *num.* 5. Reiffenst. *loc. cit. num.* 157. Mat-
thæucc. *Official. Curiæ cap.* Immunitate *num.* 33. & alii
passim. Notanter autem dicitur, *si aliunde non habeant*, 30
unde sustententur, quia, si possint sustentari ex bonis
propriis, aut à consanguineis, aut ab amicis, aut ex
eleemosynis, in tali casu de illis, & non ecclesiæ bonis
vivere debent. Immo possunt cogi ad laborandum, & ser-
viendum in commodum, & utilitatem ecclesiæ, seu mo-
nasterii, ut sic expensæ in ipsos factæ de bonis ecclesiæ,
quæ nonnisi ad causas pias, & pauperes erogari pos-
sunt, compensentur, & etiam ne *immunitas* sit eis occa-
sio otiandi, & exinde etiam peccandi: ita Doctores su-
pracitati, & alii. (*Idem fere demonstrat lex* 2. *n.* 10. *citat.*)
Rei confugiti non possunt spoliari rebus suis quæ 31
secum tulerunt in locum asyli: *Communis*, *arg. cap.* Si-
cut 6. *caus.* 17. *q.* 4. ibi: *Qui personam, aut bona ejus sub-*
traxerit (ex loco asyli) *excommunicetur*, *& cap.* Defini-
vit 35. *ead. caus. & quæst.* ibi: *Definivit Sacrum Con-*
cilium, ut nullus audeat confugientes ad ecclesiam, vel
residentes inde abstrahere, aut quodcumque nocibilitatis,
vel damni, vel spolii residentibus in loco sacro inferre.
Immo neque possunt spoliari armis, quidquid in contra- 32
riunt senserit Covarrubias *Variar. resol. cap.* 20. *n.* 18.
corollar. 36. & post ipsum Reiffenstuel *loc. cit. n.* 170.
Felix Potestas *tom.* 1. *part.* 2. *num.* 689. & alii plures:
Sic pluries resolvit Sacr. Congr. Immun. apud Sperell.
dec. 127. *num.* 26. & signanter *in una Neritonensi* 13.
Januarii 1628. in qua dixit prædicandam non esse doc-
trinam Covarrubiæ ex adverso sentientis; & quod non
liceat curiæ seculari auferre arma à laicis confugienti-
bus ad ecclesias, & alia loca immunia, decrevit ead.
Sacr. Congr. Immunit. *in Adjacen.* 18. *Martii* 1630. *l.* 2.
decret. Paul. pag. 97. *in Motulana* 11. *Aug.* 1631. *l.* 2.
decret. Paul. pag. 86. *in Tranen.* 6. *Nov.* 1634. *lib.* 2.
decret. Paul. pag. 207. Etiamsi dicta arma sint prohibi-
ta: ead. Sacr. Congr. *in dict. Adjacen.* 10. *Martii* 1630. 33
lib. 2. *decr. Paul. pag.* 97. *in Venusina* 18. *Febr.* 1635.
lib. 2. *decr. Paul. pag.* 215. Quare arma ablata confu-
gitis sunt omnino restituenda: ead. Sacr. Congr. *in Ca-* 34
merinen. 20. *Febr.* 1629. *lib.* 1. *decr. Paul. pag.* 124.
in Januen. 9. *Junii* 1637. *lib.* 3. *decr. Paul. pag.* 34. *in*
Fanen. 27. *Martii* 1703. *lib.* 3. *decr. Vallem. pag.* 481.
Vel Episcopus sibi consignari faciat ad effectum dispo- 35
nendi juxta ordines Sacr. Congregationis: eadem Sacr.
Congr. *in Neapolitana* 24. *Decemb.* 1672. *lib.* 1. *decret.*
Altov. pag. 757. Ablatio armorum à confugitis non est
permissa absque facultate S. Sedis. Et conceditur facul- 36
tas ad tempus Archiepiscopo auferendi arma à confu-
gientibus in ecclesiis etiam exemptis, & aliis locis im-
munibus, hac tamen conditione, ut arma retineantur
apud curiam archiepiscopalem, & ablatio fiat per mi-
nistrum ejusdem curiæ: ead. Sacr. Congr. *in Neapolita-*
na 20. *Jan.* 1654. *lib.* 5. *decr. Paul. pag.* 31.
Contra auferentes arma à confugitis procedendum 37
est ad declarationem censurarum: ead. Sacr. Congr. *in*
Tranen. 6. *Nov.* 1634. *lib.* 2. *decret. Paul. pag.* 207.
Immo laudatur Episcopus excommunicans eos, qui con- 38
fugitos in locis immunibus armis spoliarunt: ead. Sacr.
Congr. *in Martoranen.* 15. *Julii* 1636. *lib.* 3. *decretal.*
Paul. pag. 9. Possunt tamen à confugitis auferri arma, 39
sicut, & alia bona, quæ non sunt sua, sed aliena, &
ipsa

ipsa tradit propriis dominis: *Communis arg. citat. cap.* Sicut 6. *caus.* 17. *quæst.* 4. ibi: *Aut bona ejus* (non alterius) *subtraxerit.*

40 Quoad modum extrahendi delinquentes è locis immunibus servanda est inviolabiliter novissima dispositio Benedicti XIII. in citata constitut. *incip.* Ex quo §. 9. ubi statuit, quod quotiescumque curia ecclesiastica à curia seculari fuerit requisita, ut laicum aliquem delinquentem è loco immuni extrahi, ac illi consignari faciat, habitis super delicti excepti qualitate, ac personæ reiteratis indiciis, quæ ad capturam decernendam sufficere videantur, tunc curia ecclesiastica ad ejusdem delinquentis extractionem ab ecclesia, aliisve locis immunibus, ope, ac medio suorum executorum, implorato etiam, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, & cum interventu personæ ecclesiasticæ ab Episcopo deputandæ, procedere teneatur, & extractum ad suos carceres asportari, ac ibi sub tuta custodia detineri curet, & faciat. Ubi vero ex processu informativo desuper conficiendo constet de crimine excepto, ac insuper adversus eumdem extractum talia resultent indicia, ut crimen ab eo fuisse patratum moraliter credi possit, in eo tamdem casu præfatum extractum ministris, & officialibus curiæ secularis tradere, & consignare possit, ac debeat, exacta tamen, & recepta prius ab ipsis obligatione in forma juris valida restituendi extractum ecclesiæ sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Papæ reservatæ, quatenus idem extractus indicia contra ipsum acquisita in suis defensionibus purget, ac diluat; quod si ea non purgaverit, & vere delinquens repertus fuerit, possit in tali casu curia secularis procedere contra ipsum, ut juris esse censuerit.

41 Curia secularis nullimodo potest propria auctoritate reos extrahere ab ecclesia, seu loco immuni in casibus
42 exceptis, citat. Gregoriana §. 4. & cit. Benedictina §. 9. Immo curia secularis neque se potest ingerere in dig-
43 noscendo, an rei gaudeant immunitate, & crimina ab eis commissa sint de exceptis necne? cit. Gregoriana §. 4. & cit. Benedictina §. 9. Soli enim Episcopi, aut eorum Vicarii Generales, & non alii Episcopis inferiores, etiamsi locorum Ordinarii sint, aut nullius diocœsis, aut conservatores à Sede Apostolica specialiter, vel generaliter deputati cognoscere, & declarare valent, an delicta, pro quibus inquisiti ad loca immunia confugerent, sint necne de genere, ac numero exceptorum: Sic expresse no-
44 vissime statuit Benedictus XIII. in dict. constitutione *Ex quo* §. 9. confirmans dictam Gregorianam. Occurrente casu in loco exempto, & nullius diœcesis, tunc hæc cognitio, & declaratio spectat ad Episcopum viciniorem, & non ad alios, citata Gregoriana §. 4. confirmata à dict.
45 Benedictina §. 6. Sic etiam, sede vacante, talis cognitio, & declaratio non spectat ad Vicarium capitularem, sed ad Episcopum viciniorem, colligitur *ex citat. constitutionibus* & expresse declaravit pluries Sacr. Congr. Immunitatis, & signanter *in Regiensi* 19. *Novembris* 1650. *lib.* 4. *decr. Paul. pag.* 125. *in Calaritana* 30. *Septembr.* 1698. *lib.* 2. *decret. Vallem. pag.* 178. *& in una S. Severini* 29. *April.* 1704. *lib.* 3. *decr. Vallem. pag.* 577.

(*Vid. lit.* A *pag.* 230. *in addit. noviss. hisp.* Quamvis in ea nullum verbum, ex quo palam declaretur, arma portantes eis spoliari debere, reperiatur: juris est compertissimi, si de prohibitis agitur, auferri valere, nam, dum conceditur, satellites facultatem habere extra locum immunem ea extorquendi: (*reconosce leg.* 28. *tit.* 23. *lib.* 4. 3. 8. 9. 10. 12. *&* 18. cum Auct. acc. 1. *&* 2. *t.* 6. *lib.* 6. atque *leg.* 17. *&* 18. *tit.* 23. *lib.* 8. *Recop. Cast.*) quis confitebitur, esse à ratione alienum, servatis servandis, quod eadem ex eodem loco accipiantur? *Vid. præsertim art.* 6. *verb.* Clericus *in add. hisp.*

Præterea, verum est per *leg.* 2. *tit.* 11. *p.* 1. pro debito ad ecclesiam confugientem non esse ab ea, ejus porticu, seu cœmeterio extrahendum, cautione nisi præstita de impunitate, vita, & membris servandis, nihilominus quod *prope fin. ejusd. leg.* proponatur, debitorem pro debito neque ad tempus creditori esse serviturum, neque vinculis subjiciendum; sic disposita quam vim habeant, etiamsi *ex add. hisp. novis. verb.* Blasphemia, *vers.* Errori::: *vid. lit.* D *pag.* 79. *col. vers.* Quamvis::: valeat deduci: erit necessarium animadvertere *leg.* 2. *tit.* 8. *lib.* 3. *For. Reg.* 4. *tit.* 13. *lib.* 5. *Ord. Reg. &* 4. *tit.* 16. *lib.* 5. *Recop. Cast.* decerni, addictum vinculis debitorem, si intra novem dies neque solverit, neque fidejusserit, creditori ad servitium aliquod, sive ministerium tradi debere; per *leg.* 19. *tit.* 21. *lib.* 4. *Recop. Cast.* D. D. Philippo II. regnante, decisum advertitur, illico ac debitor de solutione fuerit requisitus, si non solvit, seu de evictione fidejussorem non præstat, in carcerem esse conjiciendum; (*vid. verb.* Sententia, *vers.* Nullum:::) antecedenti tempore, Regibus D. D. Ferdinando, ac D. D. Elisabetha, *leg.* 13. *tit.* 2. *lib.* 1. *ejusd. Recop.* sat declaratum existit, debitores confugitos immunitate non gaudere, ut à debiti solutione exemptionem consequantur, idcircò, prædicta extensa cautione, ex ecclesia illi sunt non solum extrahendi, & detrudendi in carcerem; verum etiam eorum bona, si aliqua secum attulerint: tamen extractionem similem Rectore, Parocho, seu alio ecclesiæ ministro contradicentibus, per se judices absque debitoris læsione atque scandalo efficere eamdem valebunt, statimque in custodiam conjiciatur, jus suum cuique, tamquam si in asylum non se recepisset, tribuendo.

Quibus cognitis, doctrina supra ab Auctore inserta, cum præcedenti conlata, multam claritatem accipiet, & suo sensu quilibet abundans, quocumque voluerit, inclinabit eum, semper in memoriam retinendo, nisi ad cautelam, ad quid cautio de impunitate offerenda? siquidem pervium est omnibus, nulla pœna debitorem propter debitum affici posse. *Vid. verb.* Solutio, *vers.* Debitorem::: *Vide etiam remis.* 2. *tit.* 2. *lib.* 1. *Auct. Acc. in Recop. Cast.* in quo declaratur, milites, vexilla deserentes, sub juratoria cautione de impunitate à loco immuni extrahi posse, nec eidem injuriam inferri, utpote dumtaxat ad extractionem proceditur, incœptum servitium ut prosequatur: sicut evenit in servo *leg.* 3. *tit.* 11. *part.* 1. ad ecclesiam confugientem, quia à domino cautione præstita est eidem restituendus: idem *per dictam remis.* juxta Canon. sanct. asseritur.)

46 In casibus non exceptis non est licita Episcopo extractio absque facultate apostolica, & sic extracti restitui debent ecclesiæ; Sacr. Congr. *in Brundusina* 24. *Augusti* 1649. *lib.* 1. *decr. Vallem. pag.* 141. Neque ad vitandum populi tumultum: ead. Sacr. Congr. *in Perusina* 1. *Martii* 1695. *lib.* 1. *decret. Vallem. pag.* 176. Etiam respectu clerici sodomitæ, *in Anglonen.* 2. *Junii* 1699. *lib.* 2. *decr. Vallem. pag.* 224.

47 Unde Episcopus, qui sine dicta facultate extraxit, acriter corrigitur pœnis Sanctissimo benevisis: ead. Sac. Congr. *in Cajetana* 10. *Septembr.* 1652. *lib.* 5. *decret. Pauluc. pag.* 197.

48 Homicidæ extracti ab ecclesia de mandato Episcopi ad instantiam communitatis ad effectum evitandi publicum malum, sunt restituendi: Ead. Sacr. Congr. *in Cassanen.* 1. *April.* 1704. *lib.* 3. *decr. Vallem. p.* 568.

49 Militem extractum ab Episcopo ob plurima delicta, sed non de exceptis, Episcopus faciat restituere: Ead. Sacr. Congr. *in Lauretana* 29. *Decemb.* 1625. *lib. Scripturarum veterum pag.* 78.

50 Extractus à curia laica ob delictum exceptum, Episcopus curet sibi consignari, vel retineri in carceribus laicalibus, reportata obligatione retinendi nomine Sacr. Congregationis usque ad novum ordinem: Ead. Sacr. Congr. *in Alexandrina* 1. *Decembris* 1700. *lib.* 2. *decret. Vallem. pag.* 220.

51 Archiepiscopus abstineat à captura in ecclesia, quando non agitur de casibus exceptis: ead. Sacr. Congr. *in Cosentina* 23. *Julii* 1625. *ex Reg. Scripturar. veter. p.* 64.

52 Ordinarius loci non potest extrahere bona decoctorum absque facultate Sedis Apostolicæ; sic decrevisse Sacr. Congr. *in Neritonen.* 17. *Januar.* 1628. refert Pignatell. *tom.* 6. *consult.* 4. *n.* 98.

53 Episcopus non potest detrahere decoctores, cum non sint de exceptuatis: Sacr. Congr. Immun. *in Panormitana* 21. *Januarii* 1626. *lib. Scripturar. veterum p.* 90.

54 Sacra Congregatio tribuit Archiepiscopo facultatem præfigendi confugitio dolose decocto congruum tempus, intra quod, vel solvat, vel concordet cum creditoribus, & quatenus neutrum exequatur, attentis gravissimis circumstantiis in isto casu concurrentibus, ejiciendi è dicto loco immuni, & extrahendi libros ad eumdem pertinentes: Avenion. 14. *Septembr.* 1694. *l.* 1. *decr. Vallem. pag.* 164.

55 Deinde attentis prædictis circumstantiis datur facultas illum extrahendi ad formam Bullæ, & retinendi in carceribus eccles. nomine Sacræ Congreg. nec non perquirendi, & extrahendi res in forma: *ib.*

56 Mercatori fraudulenter decocto, annuente Sanctissimo, præfigitur tempus duorum mensium, intra quod recedere debeat à loco immuni, si parti non satisfecerit, vel illam acquiescere non curaverit: Meliten. 13. *Decemb.* 1633. *lib.* 2. *decretal. Pauluc. pag.* 179. Catacen. 21. *Martii* 1634. *lib.* 2. *decret. Paul. pag.* 186.

57 Datur Episcopo facultas assecurandi libros decoctoris confugiti repositos in loco immuni, ad effectum custodiendi, & de iis disponendi, prout de jure: Ravennaten. 3. *Julii* 1694. *l.* 2. *decr. Vallem. pag.* 131. *&* 15. *Augusti pag.* 139.

58 Ut consulatur indemnitati Creditorum, qui nequeunt exequi facere mandatum contra debitores, qui res suas in locis immunibus transtulerunt, dantur Episcopo literæ perquisitionis in forma: Perusina 17. *Augusti* 1695. *l.* 1. *decr. Vallem. pag.* 110. Ariminen. 6. *Decemb. d. an. & lib. pag.* 234. *& alibi.*

59 Aliquando præfatæ literæ diriguntur Nuntio Apostolico juxtam formam consuetam ad annum: Neapolitana 25. *Junii* 1695. *dict. lib. pag.* 196. quibus literis uti possit in ecclesiis suæ jurisdictioni subjectis: *In eadem* 11. *Januarii d. an. & l. p.* 688.

60 Ne creditores damnum patiantur à debitoribus decoctis, qui una cum rebus suis confugerunt ad conventum N. datur facultas D. Nuntio illas perquirendi, & extrahendi in forma, ad effectum illas consignandi inventariatas Judici competenti: Pisana 6. *Augusti* 1695. *lib.* 1. *decret. Val-*
61 *lem. pag.* 208. Datur aliquando facultas, ut debitores ex causa civili cogantur exire à loco immuni: S. Severinæ 18. *Dec.* 1635. *lib.* 2. *decr. Paul. pag.* 240.

(Extra ea, quæ *supra num.* 45. adjiciuntur, in quibus de confugitis debitoribus dumtaxat pertractatur, sunt cum eis copulanda *tit.* 19. *lib.* 5. *Recop. Cast.* præscripta, nam ibi de debitoribus, scilicet *campsoribus*, (*vid. verb.* Cambium). *mercatoribusque* fidem frangentibus, uno verbo *decoctoribus* decisiones publicantur: *in prima*, si iidem pacta non servaverint, & à loco nummis alienis discedunt, tamquam publici raptores (tales considerantur) animadversionem patientur, à qua receptatores, & auxiliantes, atque hujusmodi decoctorem tradere renuentes, non eximuntur: *in secunda*, inhabilitas ad similia exercitia quoque præscribitur: nulla conventio, transactio, aut remissio cum creditoribus post decoctionem interposita sustinenda: causæ debent prosequi, & si decoctorum bona in locum immunem sint asportata, ex eo extrahenda: eadem immediatè relata servari, etiamsi non proficiscantur, vel abfuerint, sed bona celentur, per *leg.* 3. disponitur: *in quarta*, nobilitatem non suffragari, ut à pœnis excusentur, determinatur: hæc vero observantiam retinent, dum prædictæ intercedunt qualitates: deficientibus, si neque discessus evenit, neque bona occultantur, tamen fides concidit, aliter *leg.* 5. in causa proceditur; (*Vid. leg.* 5. 6. 7. *&* 8. *tit.* 16. *lib.* 5. *Recop. Cast.* cum 7. *& seq. tit.* 15. *p.* 5. *& in add. hisp. verb.* Solutio, *vers. supr. citat.*) non omnia hucusque recensita vigorem successivis temporibus obtinuerunt, quippe sic decocti, dummodo nec bona, nec libri rationum in occulto fuerint, quamquam à loco sint profecti, sive in asylum se constituerint, pro raptoribus publicis neque imposterum sunt habendi, neque in eos tamquam latrones, & fures processus criminalis efformabitur, sic per *leg.* 6. decretum existit: *in septima* denique, prædictis non obstantibus, in modo procedendi regula præfigitur, si hujusmodi debitores, pacta solum non custodientes, compromittere cum creditoribus super debiti remissione, aut dilatione consequenda intendant).

62 Perceptor proventuum regiorum confugitus ad ecclesiam, de rigore Juris gaudet immunitate ob debitum prætensum à camera regia ex causa administrationis; sed ex gratia, facto verbo cum Sanctissimo, concedi potest, ut præfigatur eidem terminus duorum mensium, intra quem, si non reddiderit computa, vel concordaverit, seu satisfecerit cameræ regiæ, ejiciatur à loco immuni; Lycien. 21. *Augusti* 1646. *lib.* 3. *decr. Paul. pag.* 290.

63 Injungitur Archiepiscopo, ut præfigat terminum Agenti Regis Poloniæ, qui receperat scuta duodecim millia paucis diebus, antequam se declararet decoctum, ad recedendum à loco immuni, & extrahere faciat pecunias, ac bona ibidem translata ad effectum ea consignandi Judici competenti in forma: Neapolitana 9. *Oct.* 1629. *l.* 2. *decret. Paul. pag.* 9.

64 Aliquando, annuente Sanctissimo, injungitur Internuntio, ut præfigat terminum Appaltatoribus, seu Arrendatoribus patrimonii regii, & gabellarum civitatis, confugitis, quo elapso, si summa debita erit magna, vel sibi videbitur intervenisse fraudem, extrahat, retineat, & certioret: Neapolitana 11. *Mart.* 1625. *ex Regest. Script. veter. pag.* 51.

65 Committitur Archiepiscopo, ut extrahere faciat debitores regiæ cameræ confugitos ad loca immunia à quocumque loco immuni ad formam Bullæ Gregorianæ, & mancipari carceribus ecclesiasticis donec integraliter persolvant regiæ cameræ: Neapolitana 18. *Junii* 1626. *l.* 1. *literarum Paul. pag.* 19.

66 Item annuente Sanctissimo permittitur Episcopo Perusino, ut debitor extractus pro debitis in egregia summa communitatis, & cameræ apostolicæ retineatur in carceribus: Perusina 18. *Septembr.* 1635. *lib.* 5. *decret. Paul. pag.* 76.

67 Debitor egregiæ summæ vocans creditorem ad propriam domum, ac armata manu una cum aliis extorquens quietantiam 2000. scutorum, gaudet immunitate; sed agendum cum Sanctissimo pro pœna extraordinaria, attenta mala qualitate rei: Sarzan. 11. *Jan.* 1684. *l.* 3. *decret. Altoviti pag.* 271.

68 Censetur dolose extractus debitor habens promissionem à creditore, quod non faciat exequi mandatum personale contra ipsum, verum, cum exierit à loco immuni, carceratus fuit ad instantiam ipsius creditoris: Nucerina 9. *Maij* 1702. *lib.* 3. *decret. Vallem. pag.* 420.

69 Debitor virginis, & pauperrimæ, nisi intra terminum unius mensis solvat, datur facultas Ordinario ipsum ejiciendi è domo immuni: Sabinen. 6. *Nov.* 1634. *lib.* 2. *decret. Paul. pag.* 207.

70 Licèt non constet ex processu de extractione dolosa, seu blandis verbis confugiti ab ecclesia, quia tamen ex confessione extrajudiciali habetur dolose extractum fuisse, Sacr. Congregatio resolvit gaudere, & restituendum esse ecclesiæ; eadem Sacr. Congr. Immunitat. *in Ferrarien.* 24. *Jan.* 1673. *lib.* 1. *decr. Altoviti pag.* 765.

71 Item declaravit gaudere illum, qui dolosis verbis extractus fuit ex atrio collegii, seu domus piæ literatorum Romæ: eadem Sacr. Congreg. Immun. *in Romana* 16. *Julii* 1676. *l.* 1. *decret. Altoviti pag.* 1124. Similiter qui fuit 72
impeditus à Birruariis existentibus in loco immuni, ne confugeret ad locum immunem: *In eadem ibidem.* Item qui 73
tempore capturæ jam tetigerat columnam positam in angulo superiori domus ministrorum inservientium monialibus S. Silvestri Romæ: *In eadem ibidem.*

74 Constat de dolosa extractione à loco immuni, quando Baroncellus fingens se velle manducare cum confugito, mittit ipsum cum vino ad fontem, ubi capitur à Birruariis: ead. Sacr. Cong. Immun. *in Reatina* 27. *Martii* 1698. *lib.* 2. *decr. Vallem. pag.* 15.

75 Est dolosa extractio quando simulatus confuga seduxit Judæum confugitum exire de loco immuni, asserens non adesse Birruarios, à quibus mentitis vestibus captus fuit: ead. Sacr. Congreg. Immunit. *in Anconitana* 10. *Februar.* 1699. *l.* 2. *decr. Vallem. pag.* 201. Constat de dolosa 76
extractione, quando Birruarii mentitis vestibus, & incogniti sub prætextu emendi certa mobilia inducunt confugitum ad exeundum ab ecclesia, & veniendum domum, ubi ipsum carcerant: Bononien. 3. *Decemb.* 1697. *l.* 2. *decret. Vallem. pag.* 123.

77 Constat de dolosa extractione, quando debitor sub pro-
missione creditoris de non faciendo exequi mandatum
personale contra ipsum, carceratur ad instantiam cre-
ditoris, postquam exit á loco immuni: Nucerina 9. *Maij*
78 1702. *libr. 3. decret. Vallem. pag.* 420. Item quando
sub promissione reconciliationis faciendæ cum suo ad-
versario confuga egreditur ab ecclesia, & capitur à
Birruariis: Ferentina 22. *Januarii* 1704. *lib. 3. decret.*
Vallem. pag. 556.

79 Constat de dolosa extractione, quando confugitus exit
ab ecclesia sub assecuratione Baroncelli, quod non car-
cerabitur, & postea ab ejusdem Birruariis carceratur: Pe-
rusina 22. *Septembr.* 1693. *lib. 1. decr. Vallem. pag.* 77.

80 Quando confuga egreditur de ecclesia, quamvis abs-
que præcedenti tractatu cum curia laica, nec de ejus
mandato, sed amici, vel alterius privatæ personæ sua-
sione habentis animum tradendi ipsum in manibus dic-
tæ curiæ, prout de facto contigit, constat de dolosa ex-
tractione, adeoque est restituendus: Camerinen. 20. *Sep-*
81 *temb.* 1705. *lib. 4. decret. Vallem. pag.* 618. Constito de
dolosa extractione à loco immuni, extractus debet res-
titui ecclesiæ: Aliphana 12. *Julii* 1689. *lib. decret. Mar-*
telli pag. 490. Balneoregien. 11. *Januar.* 1695. *lib. 1. decr.*
Vallem. pag. 166. Anconitana 10. *Februarii* 1699. *lib. 2.*
decr. Vallem. pag. 256.

82 Sarcina papyri fraudulenter extracta à conventu per
Ministrum appaltatoris, qui se finxit dominum d. papyri,
& decipiens Portuarium conventus fraudulenter inde ex-
traxit, est restituenda in ecclesia: *Civitatis Castelli* 21.
Novembris 1684. *lib. 3. decret. Altov. pag.* 389.

83 Non videtur constare de dolosa extractione, quando
quis tamquam privatus promittit confugito, eum benig-
ne tractandum à Judice ecclesiastico, in cujus propterea
curia se constituit: Neapolitana, seu Nolana 31. *Augus-*
ti 1700. *lib. 2. de decret. Vallem. pag.* 311.

84 Non constat de dolosa extractione, quando confu-
gitus exit à loco immuni, ex eo quod Tribunus militum,
ut fieret miles, ei promisit omnem securitatem, nullo
tamen habitu tractatu per tribunum cum curia laica, à
qua extra locum immunem captus fuit. *Taurinen.* 9.
Martii 1702. *lib. 3. decr. Vallem. pag.* 420.

85 Non constat de dolosa extractione in causa confugi-
ti ad ecclesiam ob debitum contractum cum duobus mer-
catoribus cum quibus iniit contractum societatis, eo quod
exierit ab ecclesia virtute transactionis factæ cum uno
solum mercatore sine mandato, & conscientia alterius
socii principalioris in interesse, qui renuit ratam habere
d. transactionem tamquam ei præjudicialem, & fecit
carcerare debitorem: Urbanien. 9. *Martii* 1702. *l. 3. decr.*
Vallem. pag. 420.

86 Non constat de extractione dolosa à loco immuni,
quando confugitus causa debitorum exiit ab ecclesia sub
promissione, & juramento unius creditoris de non in-
ferendo ei ullam molestiam, sed postea carceratus fuit
ad instantiam alterius creditoris, absque intelligentia
cum primo creditore: Nullius Orbetelli 31. *Nov.* 1684.
lib. 3. decr. Altov. pap. 390.

87 In causa dolosæ extractionis Episcopus procedat ad
declarationem prout de jure: Neapolitana 12. *Januarii*
88 1700. *lib. 2. decret. Vallem. pag.* 266. Aliquando injun-
gitur, ut informet super dolosa extractione, & interim
supersedeat in fulminatione censurarum, & curet sibi
consignari carceratum: Reatina 23. *Novemb.* 1695. *lib. 1.*
89 *decret. Vallem. pag.* 229. Post declarationem: non cons-
tare de dolosa extractione, curia ecclesiastica tenetur
admittere novas probationes: Perusina 18. *Martii* 1698.
lib. 2. decr. Vallem. pag. 148.

90 Extractus fraudulenter à conventu gaudet immunita-
91 te eccles. *In una civitatis Vetulæ* 1. *Februar.* 1661. *lib.*
decret. Ricci pag. 312. Extracti tamen ex fraude alicu-
jus personæ privatæ non gaudent immunitate ecclesias-
tica: Æsina 16. *Januar.* 1663. *lib. decret. Rocci pag.* 450.
92 Recedens ab ecclesia ex fraude suorum inimicorum non
gaudet immunitate eccles. Casalen. 20. *Mar.* 1662. *lib. de-*
93 *cret. Rocci pag.* 390. Exiens ab ecclesia de consilio personæ
particularis, & accidentaliter captus à curia, nulla habi-
ta intelligentia cum ipso consiliario, non censetur dolose
extractus: Ferrarien. 2. *Junii* 1693. *l. decr. Vallem. p.* 50.

Mulier extracta ab ecclesia blandis verbis, & cir- 94
cumvenientibus à Notario, & Birruariis curiæ laicalis,
est eidem ecclesiæ restituenda: Camerin. 18. *Oct.* 1633.
lib. 2. decr. Paul. pag. 173.

Dolose adductus à particulari persona ex concordia 95
cum curia ed exeundum ab ecclesia, & postea ab eadem
curia carceratus, gaudet immunit. eccles. Ferrarien. 26.
Junii 1672. *lib. 1. decr. Altov. pag.* 647. Extractus ab 96
ecclesia blandis verbis, scilicet sub prætextu impunitatis
promissæ à Baronæ, gaudet immunitate: Tuderina 18.
April. 1679. *lib. 2. decr. Altov. pag.* 1749.

Exiens ab ecclesia cum assecuratione sibi facta à 97
Scriba curiæ episcopalis de immunitate ad dandam que-
relam in eadem curia, & à Vicario generali post horum
notitiam retentus in carceribus, restituatur, & Vicarius
consulat conscientiæ suæ: Senogallien. 24. *Nov.* 1682.
lib. 3. decr. Altov. pag. 710. Extractus ab ecclesia sub 98
promissione substituti curiæ laicæ de illum dimittendo
post examen, & postea detentus in carceribus, gaudet
immunitate, & est restituendus: Æsina 13. *Nov.* 1663.
lib. 3. decr. Rocci pag. 515.

In ordine ad dolosas extractiones frequenter allegari 99
solitas attendendæ sunt sequentes novissime emanatæ re-
solutiones.

DECRETUM.

Pro tollendis abusibus per eos invectis, qui ubi in carce-
res conjecti fuerint, ad eludendam justitiam, sese à
locis immunibus, ad quæ confugerant, dolose extrac-
tos fuisse frequenter allegare solent.

"Cum ad aures Sanctissimi Domini nostri Domini Cle- 100
»mentis Papæ XI. delati fuerint graves abusus in plu-
»rimis locis, ac præsertim in provinciis Italiæ, & insu-
»lis eidem adjacentibus, atque etiam in regnis hispa-
»niarum, à plerisque eorum invecti, qui ubi de man-
»dato Judicum capti fuerint, & carceribus mancipati
»pro causis civilibus, vel criminalibus, ad eludendam
»justitiam, allegare frequenter solent sese ab ecclesiis,
»aliisve locis immunibus, ad quæ confugerant, blandis
»verbis, vel aliàs dolose extractos fuisse, & ad pro-
»priam allegationem comprobandam non solum in suis
»depositionibus facile pejerant, sed falsos insuper indu-
»cunt testes, adhibitaque consanguineorum, vel amicorum
»suorum opera, etiam alia non minus damnabilia pa-
»trare non erubescunt: quinimmo aliquando ipsimet sunt,
»qui ad effectum libere vagandi, & forsan etiam im-
»pune delinquendi, per Baroncellos, & executores, alios-
»que vel similes Justitiæ ministros, data opera, ab ec-
»clesiis, locisve immunibus prædictis sese extrahi cura-
»runt, ea spe freti, quod interim ecclesiasticæ immuni-
»tatis beneficium amittere non deberent. Hinc est, quod
»Sanctitas sua ejusmodi malis, quibus justitiæ casibus
»cursus inhibetur, animarumque salus magnum in dis-
»crimen adducitur, pro eximia sua pastorali sollicitudi-
»ne, ac zelo occurrere intendens, exquisivit à Congreg.
»particulari nonnullorum Eminentissimorum, ac Reve-
»rendissimorum S. R. E. Cardinalium, ac Illustrissimo-
»rum, & Reverendissimorum Romanæ Curiæ Prælato-
»rum ad hunc effectum deputata, quomodo, & qua ra-
»tione provideri posset, ut tam graves abusus è medio
»tollerentur. Habita itaque congregatione prædicta sub
»die 5. Oct. 1716. cui interfuerunt DD. Cardinales Ta-
»narius, Spinola S. R. E. Camerarius, Vallemanus, Gri-
»maldus, & Origur, ac R. R. P. P. Prosper Marefus-
»chus Episcopus Cyrenensis ejusdem Sanctitatis suæ Au-
»ditor, Antonius Bancherius Protonotarius Apostolicus,
»ac Sacræ Consultæ Secretarius, Carolus Cerrus Rotæ
»Romanæ Auditor, Scipio de Riccis præfatæ Congrega-
»tionis Secretarius, Prosper de Lambertinis Consistoria-
»lis Aulæ Advocatus, ac Fidei Promotor, & Nicolaus
»Jacobatius R. C. A. Procurator Fiscalis generalis, re
»mature discussa, eadem Congregatio censuit.

»Consulendum Sanctissimo, quod omnibus Ordina-
»riis tam Italiæ, Insularumque illi adjacentium, quam
»etiam Hispaniarum, scribantur literæ, per quas illis in-
jun-

»jungatur, ut publico edicto notificent, & moneant om-
»nes, & singulos, qui ad ecclesias, aliave loca im-
»munia confugerunt, vel imposterum confugient, ut
»quatenus gaudere velint beneficio immunitatis eccle-
»siasticæ localis, curent in eisdem ecclesiis, & locis
»immunibus permanere, caveantque, ut ne ullo præ-
»textu, causa, vel quæsito colore ad eas, vel ea defe-
»renda se induci sinant: nam si extra illas, vel illa ab
»executoribus Justitiæ capti fuerint, minime eis prode-
»rit allegare, vel etiam probare, quod fallacibus suasio-
»nibus, blandis verbis, assecurationibus, dolosisve ma-
»chinationibus extracti fuerint: cum animarum saluti,
»justitiæ administrationi, ac publicæ etiam delictorum
»vindictæ, ubi de criminalibus agitur, expediat, ut
»decreto illæ dumtaxat extractiones suffragentur, quæ
»aut violenter patratæ, aut sub fide salvi conductus ab
»aliquo Judice Ordinario, seu Delegato concessi, aut
»subscripti, secutæ fuerint: qui tamen salvus-conduc-
»tus suffragari poterit pro tempore tantum in eo præs-
»cripto, intra quod extracti ad loca immunia omnino
»reverti debebunt, si eorum immunitate iterum gaude-
»re intendant. Præterea iidem Ordinarii moneant, atque
»notificent in ejusmodi edicto, quod, si quis vere extrac-
»tionem dolose, ut supra, commissam ante promulga-
»tionem edicti passus fuerit, ac immunitatis localis be-
»neficio gaudere velit, ecclesiasticum confugium re-
»petere omnino debeat intra mensem à die promulgatio-
»nis ejusdem edicti numerandum, petito etiam, quate-
»nus opus sit, ad hunc effectum salvo-conductu ab ip-
»sis Ordinariis gratis concedendo, ita tamen, ut eo tem-
»pore elapso, si extra locum immunem deprehensus fue-
»rit, perinde habeatur, ac si voluntarie, sponteque sua
»inde recessisset, nec audiri possit super extractione do-
»losa, quam de præterito se passum fuisse allegaret.
»Factaque eidem Sanctissimo Domino nostro per me in-
»frascriptum Secretarium de præmissis omnibus relatio-
»ne, Sanctitas sua particularis Congregationis senten-
»tiam benigne probavit, ac desuper præsens decretum
»edi, illudque à Sacr. Congr. immunitati ecclesiasticæ,
»& controversiis jurisdictionalibus præposita promulga-
»ri, & executioni mendari præcepit. Hac die 22. De-
»cemb. 1716." S. A. Card. Tanarius. *Scipio de Ricciis*
Secretarius.

EPISTOLA

Encyclica jussu Summi Pontificis ad Archiepiscopos His-
paniarum conscripta pro tollendis abusibus eorum, qui
ubi in carceres conjecti fuerint, ad eludendam justitiam,
sese à locis immunibus, ad quæ confugerant, dolose
extractos fuisse affirmare solent.

Illustrissime ac Reverendissime Præsul, uti Frater.

"Cum ad aures Sanctissimi Domini nostri Clementis
»Papæ XI. plurimæ pervenerint querelæ fide dignorum
»testimonio comprobatæ, adversus eos, qui ubi de man-
»dato Judicum, sive in criminalibus, sive etiam in ci-
»vilibus capti fuerint, & in carceres conjecti, ad elu-
»dendam justitiam, falso plerumque affirmare solent se-
»se ab ecclesiis, aliisque locis immunibus, ad quæ con-
»fugerant, blandis verbis, vel aliàs dolose extractos
»fuisse, dictumque suum perjurio confirmare audent, ac
»insuper adhibita consanguineorum, vel amicorum suo-
»rum opera, falsos testes inducere, & alia non minus
»detestabilia patrare non verentur: Quinimmo aliquan-
»do ipsimet sunt, qui ad effectum libere vagandi, & for-
»san etiam impune delinquendi, per Baroncellos, & exe-
»cutores, aliosve similes Justitiæ ministros, data opera,
»ab ecclesiis, locisve immunibus prædictis sese extrahi
»fecerant, ea spe freti, quod interim ecclesiasticæ im-
»munitatis beneficium amittere non deberent. Hinc est,
»quod Sanctitas sua graves ejusmodi abusus, quibus Jus-
»titiæ cursus inhibetur, animarumque salus in discri-
»men adducitur, pro pastorali sua sollicitudine, eximio-
»que zelo, è medio tollere, ac radicibus extirpare cu-
»piens, audito prius nonnullorum S. R. E. Cardinalium,
»ac Romanæ Curiæ Prælatorum, super hac specialiter
»deputatorum consilio, decrevit per organum hujus Sa-
»cræ Congregationis Immunitati ecclesiasticæ, & con-
»troversiis jurisdictionalibus præpositæ, injungi ampli-
»tudini tuæ, quemadmodum per præsentes injungitur,
»ut publico speciali edicto, tenoris in adjuncto folio ex-
»pressi, moneat, denuntiet, atque notificet, quod omnes,
»& singuli cujuscumque status, gradus, & conditionis
»fuerint, qui actu confugerunt, vel imposterum confu-
»gient ad ecclesias, seu loca immunia istius Diœcesis,
»si illorum immunitate gaudere velint, curent attente in
»eis permanere, nec se ullo prætextu, causa, vel quæsi-
»to colore seduci sinant ad discedendum ab eisdem ec-
»clesiis, seu locis immunibus: ubi etenim extra illas, seu
»illa ipsos deprehendi contingat, minime eis proderit
»allegare, & probare, quod fallacibus suasionibus, blan-
»dis assecurationibus, dolosisve machinationibus extrac-
»ti, seu abducti inde fuerint: cum ad occurrendum
»fraudibus, & abusibus supra expositis, Sanctitas sua, de
»præfatorum S. R. E. Cardinalium, ac Prælatorum con-
»silio, congruum, ac opportunum duxerit, firmiter de-
»cernere, & statuere, prout decernit, & statuit, quod
»deinceps ii tantum extra ecclesias, & loca immunia,
»ad quæ confugerant, ecclesiasticæ immunitatis benefi-
»cio gaudere peragant, qui ab ecclesiis, & locis immu-
»nibus hujusmodi violenter extracti fuerint, vel inde
»discesserint sub fide salvi-conductus ab aliquo Judice
»Ordinario, vel Delegato concessi, & subscripti, non
»tamen, nisi ad tempus in eo præfixum valituri. Jubet
»insuper præfatus Sanctissimus Dominus noster, quod
»amplitudo tua, eodem publico edicto moneat, prout si-
»militer annexa formula cavetur, omnes, & singulos,
»qui fuerint in ista diœcesi, qui ante publicationem
»edicti hujusmodi, revera blandis verbis, aut aliàs dolo-
»se ab ecclesiis, aliisque locis immunibus extracti fue-
»runt, ut quatenus gaudere intendant beneficio immuni-
»tatis eisdem ecclesiis, & locis debitæ, debeant intra ter-
»minum unius mensis à die publicationis ejusdem edic-
»ti computandum, redire ad ecclesias, vel loca immunia,
»unde extracti fuerunt, exposcendo ad hunc effectum,
»quatenus opus sit, ab amplitudine tua salvum conduc-
»tum, pro tuo arbitrio, & prudentia limitatum, ac gra-
»tis concedendum; addita insuper declaratione, quod,
»si elapso prædicto termino in manus curiæ inciderint,
»ita habebuntur, ac si ab iisdem ecclesiis, & locis immu-
»nibus sponte sua, nullaque prorsus interposita fraude
»discessissent, nec eis licebit amplius dolosam extractio-
»nem allegare. Ceterum, cum hæc Sanctissimi Domini
»nostri provisio, non in tua tantum, sed & in aliis istius
»provinciæ diœcesibus servari omnino debeat; Sanctitas
»sua districte tibi præcipit, ut hæc omnia, quæ per præ-
»sentes tibi injunguntur, etiam Episcopis suffraganeis
»tuis, aliisque locorum Ordinariis tibi metropolitico ju-
»re subjectis accurate significes, & ab eis exacte pari-
»ter, ac diligenter observari cures, & facias. Placeat
»igitur amplitudini tuæ ita exequi, dum ego interea
»deprecor eidem veriores felicitates. Romæ 20. Janua-
»rii 1717. *Amplitudinis tuæ, Uti Frater addictissimus.*
S. A. Card. Tanarius. *Scipio de Ricciis Secret.*

(Observantia præcedentis decreti *per remiss. 3. tit. 2.*
lib. 1. Auct. Acc. in Recop. Cast. expresse demandatur: in
ejusque adimplementum ordines circulares, Ordinariis
ecclesiasticis directi fuerunt expediti, ut in omnibus diœ-
cesibus & territoriis ipsiusmet edicti fieret publicatio,
atque ne exponatur ignorantia, locis solitis affigeretur.)

FORMULA EDICTI PROMULGANDI.

"Cum ad notitiam Sanctissimi Domini nostri D.
»Clementis Papæ XI. delati fuerint graves abusus, à
»plerisque eorum invecti, qui ubi de mandato Judicum
»sive in criminalibus, sive etiam in civilibus capti fue-
»rint, & in carceres conjecti, ut inde emittantur, alle-
»gare frequenter solent sese ab ecclesiis aliisve locis im-
»munibus, ad quæ confugerant, blandis verbis, vel
»aliàs dolose extractos fuisse, & ad propriam allega-
»tionem comprobandam, non solum in suis dispositio-
»nibus facile pejerant, sed falsos insuper inducunt tes-
»tes, adhibitaque consanguineorum, vel amicorum suo-
»rum

"rum opera, etiam alia non minus damnabilia patrare non erubescunt: Quinimmo aliquando ipsimet sunt, qui ad effectum libere vagandi, & forsan etiam impune delinquendi per Baroncellos, & executores, aliosve similes Justitiæ ministros data opera, ab ecclesiis, locisve immunibus prædictis se se extrahi curarunt, ea spe freti, quod interim ecclesiæ immunitatis beneficium amittere non deberent. Hinc est, quod Santitas sua ejusmodi malis pro eximia sua sollicitudine, ac zelo occurrere intendens, speciali commissione per organum Sacræ Congregationis immunitati ecclesiasticæ, & controversiis jurisdictionalibus præpositæ nobis directa, & inferius registranda, districte nobis injunxit, ut ad præsentis edicti promulgationem procederemus.

"Apostolicis itaque Sanctitatis suæ mandatis, qua par est, veneratione, & obsequio morem gerentes, vigore præsentis publici edicti, monemus omnes, & singulas personas cujuscumque status, gradus, & conditionis existunt, quæ actu confugerunt, vel imposterum confugient ad ecclesias, & loca immunia, si beneficio immunitatis hujusmodi gaudere velint, ne sub quovis prætextu exeant, vel discedant ab eisdem ecclesiis, locisve immunibus; immo diligenter caveant, ne fidem adhibeant ulli assecurationi, quam sibi ad id à quavis persona, etiamsi fuerit Justitiæ minister, offerri contigerit, nisi ei simul exhibeatur salvus-conductus ab aliquo Judice Ordinario, vel Delegato concessus, ac subscriptus; quo casu salvus-conductus hujusmodi, pro eo tamen dumtaxat limitato tempore, pro quo concessus fuerit, ipsi suffragabitur.

"Curent igitur omnes, & singuli confugientes ad ecclesias, & loca immunia præcise servare confugium; quoniam, si deinceps extra ecclesias, & loca immunia hujusmodi capti, ad manus curiæ devenerint, nequaquam eis proderit, ad effectum fruendi beneficio ecclesiasticæ immunitatis, allegare, vel etiam concludenter probare, quod blandis verbis, vel aliàs dolose ab ecclesiis, vel locis immunibus prædictis extracti seu abducti fuerint, cum Sanctissimi Domini nostri mens sit, quod de cetero eæ tantum extractiones, seu abductiones extractis, seu abductis ad præfatum effectum suffragentur, quæ aut violenter, aut sub fide salvi-conductus, ut supra concessi, & subscripti secutæ fuerint.

"Ceterum ubi contingat in hac nostra diœcesi aliquam reperiri personam, quæ revera blandis verbis, aut aliàs dolose ab ecclesia, seu loco immuni extracta, vel abducta fuerit, serio illam per præsens edictum admonemus, ut quatenus frui intendat beneficio immunitatis ecclesiasticæ localis, redeat ad confugium intra terminum unius mensis à die publicationis præsentis edicti computandum, petito prius à nobis salvo-conductu, quem gratis concedemus. Quod si elapso prædicto termino extra locum immunem deprehensa fuerit, sciat se hadendum esse, perinde ac si ab eodem loco immuni sponte sua discesserit, nec amplius audiendum super extractione dolosa, quam de præterito se passum fuisse allegaret, cum talis itidem sit mens Sanctitas suæ.

"Volumus autem hoc nostrum monitoriale edictum ad valvas metropolitanæ ecclesiæ hujus civitatis affigi, & publicari, ac insuper in singulis parochialibus ecclesiis nostræ diœcesis, inter missarum solemnia promulgari, sicque affixum, & publicatum, ac respective promulgatum post mensem à die illius affixionis, & publicationis, ac respective promulgationis computandum, omnes, & singulos, quos illud concernit, perinde arctare, & afficere, ac si unicuique eorum nominatim, & personaliter intimatum fuisset. Datum ex nostro palatio archiepiscopali hac die....."

EPISTOLA ENCYCLICA

De eodem argumento conscripta Italico idiomate ad universos Italiæ, insularumque adjacentium Ordinarios.

Illustriss. è Reverendiss. Monsignore come Fratello.

101 "Essendo pervenute da più parti alla Santità di nostro Signore molte querele, che pur troppo si sono riconosciute appoggiate alla verità sopra gli abusi, ed inconvenienti, che frequentemente nascono dall' allegarsi da molti di quelli, che vengono carcerati, tanto per cause civili, quanto per criminali, di essere stati dolosamente estratti dalle chiese, è luoghi immuni; mentre li medesimi, per eludere la giustizia, bene spesso assericono falsamente di aver patita tale dolosa estrazione, è per sostenerla, spergiurano, ne' loro costituti inducono testimonj falsi, è commettono altre simili cose coll' ajuto ancho de' loro amici è congiunti; anzi talvolta essi stessi sono quelli, che per potere liberamente vagare, è forse anco commetter delitti senza perder il beneficio dell' immunità, che pretendono di continuare à godere, si erano fatti à bella posta estrarre per mezzo de' ministri subalterni della giustizia delle suddette chiese, è luoghi immuni. Quindi è che la Santità sua, per provvedere à tanti, è si gravi inconvenienti, che accadono in pregiudizio della giustizia, ed in notabile agravio dell' anime de' fideli; udito prima il parere di una particolare congregazione di alcuni Signori Cardinali, è Prelati à tal effetto specialmente deputati dalla Santità sua, ordina, è comanda, che tutti gli Ordinari de' luoghi debbano ammonire, è notificare con pubblico editto, che tutti quelli, che ora si trovano rifugiati, & che in qualunque tempo avvenire saranno per rifugiarsi nelle chiese, ed altri luoghi immuni, di qualsivoglia stato, grado, è condizione sjano, se vogliono goderne l' immunità, avvertino di non partirne, nè si lascino indurre sotto qualsisia pretesto, causa, ò colore à uscir fuori di dette chiese, ed altri luoghi immuni; poichè uscendone, se capiteranno nelle mani della giustizia, non valerà loro il dire, ò pretendere di provare di esserne stati estratti dolosamente, ò con fallaci suggestioni, ò assicurazioni; volendo la Santità sua, che dopo la detta ammonizione non possa più allegarsi, ne allegandosi, à chi si sia giovare l' strazione dolosa, ma unicamente possa allegarsi, è giovar l' estrazione violenta, è quella, che fosse seguitta sotto la sicurezza del salvo-condotto conceduto, è sottoscritto da qualche Giudice Ordinario, ò Delegato, quale però dovrà valere solo per quel tempo limitato, per cui sarà stato conceduto. Siccome parimente dovranno notificare pubblicamente, come sopra, che se alcuno veramente fosse stato per il passato dolosamente estratto da qualche chiesa, ò luogo immune, è voglia godere del beneficio dell' immunità locale, debba ritornare al confugio ecclesiastico dentro un mese da decorrere dopo la pubblicazione del medesimo editto, con chiedere agl' istessi Ordinari, quando gli occorra, per tal' effetto il salvo-condotto, quale dovrà darsegli gratis, è per tempo limitato ad arbitrio de' medesimi Ordinari. Avvertendo inoltre, che, se passato il detto termine d' un mese, sarà catturato fuori del luogo immune, dovrà considerarsi come se voluntariamente, è senza alcuna frode ne fosse partito, nè dovrà udirsi soprà l' estrazione dolosa, che pretendesse aver patita. Avendo però nostro Signore ordinato, che se ne faccia Lettera circolare, in esecuzione de' Supremi comandi della Santità sua, partecipo il tutto à V. S. acciò possa adempire la mente di sua Beatitudine, con farne pubblicare editto secondo la forma nell' annesso foglio, che le trasmetto, come altresì sarà sua cura, che io stesso si eseguisca da' Vescovi suoi suffraganei, è da altri Ordinari dipendenti da cotesta sua chiesa metropolitana, a' quali perciò dovrà ella à tal' effetto pienamente significare quanto à lei stessa con la presente s' ingiunge. Ed io intanto col significarglielo, me le offro."

Roma 20. Gennajo 1717.

Di V. S. *Come Fratello Affezionatissimo.* S. A. Cardinal Tanara. *Scipione de Rizzi Segr.*

Rei confugiti per vim extracti, non servato modo præs- 102
cripto à Benedicto XIII. in citat. const. incip. Ex quo §. 8. & relato supra *sub num.* 40. debent iterum restitui, (*Auct. Acc. unic. tit. 2. lib. 1. Recop. Castell.*) *Communis, & certa, argum. cap.* Sicut antiquitus 6. *caus. 17. quæst. 4.* ubi excommunicari jubetur *qui personam hominis, vel bona ejus inde* (idest è loco asyli) *subtraxerit quousque emendet, & quod rapuerit reddat: & cap.* Miror 8. *eadem caus. & quæst.* ubi sic ex-
103 presse præcipitur: *Ecclesiæ igitur revoca, quæ irreligiosissimus rapuisti*, & cit. Benedictina §. 8. Etiamsi notorie constet ipsos confugitos commisisse crimen exceptum, quia ex cit. Gregoriana, & Benedictina ad extractionem requiritur semper prævia cognitio, & declaratio Episcopi, & ex novissima dispositione ipsius Benedictinæ §. 8. inviolabilis observantia modi ibi præscripti, aliter extractio est nulla, & consequenter extracti sunt restituendi: Fagn. *in appendic. de immunitat. capit. 2. n. 51.* Diana *part. 1. tract. 1. resol. 14.* Reiffenstuel *l. cit. num.* 204. & alii passim. Confugiti etiamsi licite sint extracti, debent iterum restitui, si indicia contra ipsos acquisita in suis defensionibus purgent, ac diluant; cit. Benedictina §. 8.

104 Immo debent restitui confugiti; etiamsi de eorum consensu, & voluntate fuerint extracti: quia quamvis renuntient immunitati, non possunt tamen per suam renuntiationem præjudicare ecclesiæ: sic expresse decrevit Sacr. Congr. Immun. *in Cajacen. 20. Nov. 1640. l. 3. decret. Paul. pag.* 134.

105 Restitutio extractorum fieri debet eidem ecclesiæ, vel loco, à quo fuerunt extracti; & ad hoc, ut restitutio alteri ecclesiæ fieri possit, requiritur dispensatio Summi Pontificis, nec sufficit solus consensus partium: Sic pluries decrevit Sacr. Congr. Immunitatis, & signanter *in Neapolitana 21. Apr. 1634. & in Mediolan. 28. Novemb.* 1634. in hunc modum: *D. Secretarius juxta mentem, scilicet, ut mediante auctoritate Sanctissimi faciat convalidare restitutionem factam alteri ecclesiæ, cum non dependeat à consensu partium, sed ab auctoritate Sanctissimi.* Sic refert Pignatell. *tom. 1. cons. 172. num.* 10.

106 Amplia quamvis extractus moram trahat in loco distanti ab ecclesia extractionis, attamen, attento consensu extracti, in his casibus Sanctissimus dispensat, ut restituatur alteri ecclesiæ: ead. Sacr. Congreg. Immunit. *in Mediolanensi 28. Novemb. 1634. lib. 2. decr. Paul. pag.* 210. *in Vercellen. 25. Maji 1655. lib. 5. decret. Paul. pag. 76. in Asculana 22. Junii 1655. lib. 6. decret. Paul. pag.* 67.

107 Quando quamplures sunt extracti, qui restitui debent eidem ecclesiæ, ad evitanda scandala restitutio fit diversis ecclesiis, & diverso tempore: ead. Sacr. Congr. Immun. *in Castren. 4. Junii 1630. l. 2. decr. Paul. p.* 43.

108 Aliquando extractus ex facultate Sanctissimi restituitur ecclesiæ S. Joan. Lateranensis, uti matri ecclesiarum, loco ecclesiæ, à qua fuit extractus: ead. Sacr. Congreg. Immun. *in Spoletana 18. Septemb. 1646. lib. 3. decr. Paul. pag.* 293.

109 Permittitur, annuente Sanctissimo, quod restitutio extractorum fiat alteri ab ecclesia extractionis ex causis urgentibus allatis à curia laica: eadem Sacr. Congreg. Immunit. *in Sarzan. 16. Januarii 1672. lib. 1. decr. Al-*
110 *tovit. pag.* 643. Item permittitur, ut extractus, qui ob infirmitatem non potest restitui ecclesiæ violatæ, restituatur alteri ab ipso eligendæ: eadem Sacr. Congr. Immunit. *in Aversana 20. Januarii 1703. lib. 3. decretal. Vallem. pag.* 468.

111 Restitutio extracti conceditur fieri alteri ab ecclesia extractionis ob minas, & periculum occisionis Parochi, & cum idonea cautione de non offendendo inimicum, & testes, ac de non accedendo ad locum ecclesiæ, à qua fuit extractus: eadem Sacr. Congr. Immun. *in Casertana 22. Januar. 1697. lib. 2. decr. Vallem. pag.* 71.

112 Aliquando Sanctissimus concedit Archiepiscopo facultatem restituendi extractum alteri ab ecclesia extractionis pro conscientia, & arbitrio ipsius: eadem Sacr. Congr. Immun. *in Æsina 15. Novemb. 1661. lib. decret. Rocci pag. 366. in Neapol. 15. Januar. 1667. leg. 1. decr.*
113 *Altov. pag.* 80. Aliquando injungitur Archiepiscopo, ut dato in actis curiæ eccles. consensu extracti, permittat restitui in alia ab ecclesia extractionis extra diœcesim electa ab extracto: ead. Sacr. Congr. Immun. *in Salern. 20. Julii 1688. leg. decret. Mar. pag.* 327.

114 Fur extractus fuit ab una ecclesia, & Episcopus ordinavit restitui eidem ecclesiæ, sed curia laica, in cujus carceribus erat, attenta ejus infirmitate, & distantia loci, restitui fecit in alia ecclesia insigniori, & lapso aliquo tempore, cum idem fur ob nova furta carceratus fuerit in loco non immuni à curia laica, petiit denuo restitui ecclesiæ primæ extractionis, Sacr. Congr. dixit gaudere, & esse restituendum ecclesiæ extractionis pro reintegratione: eadem Sacra Congregat. Immunitat. *in Lauretana 8. Aug. 1702. lib. 3. decr. Vallem. p.* 435.

Extractus violenter à quadam ecclesia parochiali 115
diœcesis Sancti Miniati per curiam secularem, ac in carceres laicales, à quibus aufugerat, conjectus, pendente processu curiæ, Episcopus contra extractores pro reparatione læsæ immunitatis, denuo fugiens ex ipsis carceribus in eademmet ecclesia se recepit; inde Romam veniens elapsis circiter tribus annis, nova ob delicta ab executoribus Eminentiss. urbis Vicarii in carceres iterum truditur: verum allegata per ipsum immunitate, appellavit à sententia ejusdem Eminentis. Vicarii ad Sacr. Congregationem, quæ declaravit, restituendum esse ecclesiæ, sed cum Sanctissimo, ut restitutio fiat in urbe ecclesiæ per extractum eligendæ: ead. Sacr. Congr. Immun. *in una S. Miniati 12. Julii 1707. lib. decr. Maref.*

Extractus restituitur ecclesiæ, sed annuente Sanctis- 116
simo, præstita cautione de non offendendo mulierem, quam tentavit occidere: eadem Sacr. Congr. Immun. *in Casalen. 19. Julii 1661. lib. decret. Rocci pag.* 348. In restitutione extracti ecclesiæ sæpissime requiritur idonea cautio de non offendendo testes, inimicum, ac querelantes, eadem Sacr. Congr. Immun. *in civitatis Castelli 28. Februar. 1668. lib. 1. decret. Altov. pag. 200. in Portuen. 25. Septemb. 1696. lib. 2. decret. Vallem. pag. 5. in Cajetana 24. Septembr. 1697. ibi pag. 113. in Montis Falisci 30. Jan. 1703. l. 3. decr. Vallem. p.* 471.

Episcopus restituat extractum loco immuni, sed 117
prius provideat, ne oriantur scandala in præjudicium, & cum periculo parochi ex parte extracti: eadem Sacr. Congr. Immun. *in Lauden. 20. Decemb. 1702. l. 3. decr. Vallem. pag.* 462.

Restitutio carceratorum à curia laica in locis immu- 118
nibus facienda est propriis Ordinariis ecclesiarum, non D. Nuntio: ead. Sacr. Congr. Immun. *in Neapol. 10. Novemb. 1676. lib. 1. decret. Altov. pag.* 1299. Penden-
te articulo: An extractus gaudeat immunitate, restituen- 119
dus est in carceribus ecclesiasticis: ead. Sacr. Congr. Immun. *in Asten. 29. Junii 1679. l. 2. decr. Altov. p.* 1783.

Discedens à loco immuni cum salvo-conductu Com- 120
missarii, ut ipsum Commissarium alloquatur; & postea carceratus, de ordine Sanctissimi restituendus est curiæ ecclesiasticæ: ead. Sacr. Congr. Immun. *in Arimin. 3. Maij 1628. lib. 1. decr. Paul. pag.* 93.

Episcopus faciat restituere Canonicum extractum de 121
ejusdem ordine ab ecclesia, quatenus non habeat aliquod relevans in contrarium: eadem Sacr. Congr. Immun. *in Ferent. 9. Jan. 1700. l. 2. decr. Vallem. p.* 264.

Restitutio extracti debet fieri publice ipsi ecclesiæ 122
violatæ per eos, qui extraxerunt, quia cum per injuriosam extractionem fuerit facta publica injuria ecclesiæ, ac populus publice scandalizatus, requiritur publicus pœnitentiæ actus correspondens publico delicto, & tollens publicum scandalum, *arg. cap.* Filius 6. §. *Illud autem, de pœnis in* 6. & quidem per eos, qui extraxerunt, *cum peccata suos debeant tenere auctores*; *l.* Sanc. 22. *Cod. de pœnis, & cap.* Quæsivit 1. *de his, quæ fiunt à majori parte capituli.* (*Leg. 9. tit. 5. lib. 4. Fori Reg. 18. tit. 14. 9. tit. 31. p. 7.* Ad rem 3. *tit. 17. lib. 5. Recop. Cast.*) Sic Pignatell. *tom. 1. consult. 172. num. 7.* Peregr. *de immunitat. cap. 15. num.* 26. Reiffenst. *loc. cit. n.* 208. & alii, & ex decreto Sanctissimi servatum fuit contra Gubernatorem urbis in extracto ab ecclesia S. Mariæ de Pace 27. *August.* 1629. in qua extractus repositus fuit ab iisdem Birruariis publice post meridiem: sic refert Pignat. *loc. cit. num.* 4.

Nec sufficit restitutio extracti facta Episcopo, seu 123
Vicario Generali, aut repositio in carceribus ecclesiasticis, quia cum non possit fieri restitutio neque alteri ecclesiæ sine dispensatione Summi Pontificis, etiamsi extrac-